

'Beweiden dit jaar moeilijk'

THEMA

Melkveehouder Niels Wassenaar in Leusden doet mee aan netwerk 'Dynamisch weiden'. Het hollen en stilstaan van de grasgroei

maakt beweiden dit jaar lastig.

Een schraal voorjaar en begin van de zomer, met lage temperaturen. Een week met 30 graden en hoger, 36 millimeter regen in een nacht en 60 millimeter neerslag in twee dagen. „De trage en snelle grasgroei maakt het beweiden en het maaien lastig”, vertelt Wassenaar. Hij wijst erop dat de subtitel van het netwerk 'Dynamisch weiden' niet voor niets 'weer of geen weer' luidt.

Wassenaar is een van de melkveehouders die meedoet aan het driejarige netwerk. De deelnemers bekijken bij elkaar hoe ze weidegang het best kunnen rondzetten. Ze

den melkstal. „Een melkrobot is moeilijker te combineren met weidegang.” Hij vindt dit belangrijk voor de koeien. „In de oude stal wilden ze graag naar buiten.” Ook vindt de Utrechter beweiding van belang in verband met de afzet van zuivel. „We bekijken wat goed gaat op het bedrijf, wat de knelpunten zijn en hoe je deze kunt verbeteren.”

Bij weidegang in combinatie met maaien probeert Wassenaar zo veel mogelijk in te schatten hoe het groeiseizoen van de komende weken is. Maar achteraf is pas bekend of dat ook is gelukt. En stabiel en vast weer is zeker geen kenmerk van dit groeiseizoen. De

'We willen meer rust en zekerheid krijgen'

discussiëren per e-mail en benoemen zwakke en sterke punten van elkaars werkwijze rond het beweiden (zie kader). Wassenaar had de groep eind mei op zijn bedrijf, waar hij zeventig koeien melkt op 45 hectare. Daarvan is een kleine 8 hectare maïs en de rest gras. Hij kan zijn koeien op 28 hectare weiden.

Wassenaar melkt in een 2 x 10 60 gra-

wisselvalligheid maakt het lastig. „Je komt daardoor in de knel met de beweiding.” In koude perioden groeit het gras niet snel genoeg en in een warme en vochtige tijd als afgelopen twee weken groeit het gras te snel. Dit levert een product op met een laag percentage droge stof.

Wassenaar weidt zijn koeien om de drie à vier dagen om. Totdat de eerste maaisnede

erf is, blijft dit beperkt tot een blok van 7 à 8 hectare in totaal voor beweiden. De perceelsgrootte is 1 tot maximaal 3 hectare. Als er te veel gras in een perceel staat, rantsoeneert hij de koeien met een draad om te voorkomen dat ze het lange gras vertrapen. Ook schaart hij de koeien bij één perceel aan de achterzijde in via een kavelpad naast het perceel. Zo weiden de koeien het perceel gelijkmatiger af, doordat ze minder heen en weer lopen.

HOOGTEMETER

De melkveehouder streeft bij het inscharen naar maximaal 1700 kilo droge stof per hectare. Daarboven bestemt hij het als een maaisnede. Tot voor kort bepaalde hij de hoeveelheid op het oog en door hand en duim in het gras te steken voor de juiste inschaarhoogte. Sinds dit jaar werkt hij met een graslandhoogtemeter, die opnieuw in de belangstelling komt.

De melkveehouder weidt van 's morgens half acht tot 's middags vijf uur. Als nachtrantsoen krijgen de koeien 9 kilo droge stof aan maïs en kuil bijgevoerd, half om half qua kilo's droge stof. Ze nemen naar schatting ook 9 kilo droge stof aan vers gras op. Wassenaar voert hoogproductieve koeien tot 100 dagen bijna 2 kilo eiwitrijke brok. Dit wordt aangevuld tot maximaal acht kilo standaardbrok per koe per dag. Na honderd dagen lactatie bouwt hij de krachtvoergif langzaam af.

Plan was ook om 's nachts te gaan weiden, na de tweede snede. „Dit om de krachtvoerkosten te drukken en enkel maïs bij te voeren”, vertelt Wassenaar. Maar in de prak-

Verbeterpunten:

- Percelen kleiner maken
- Grasland geleidelijk vernieuwen
- Verbeteren kavelpad
- Verbeteren drinkwatervoorziening
- Rijsporen opnieuw inzaaien
- Grasaanbod plannen: 50 vierkante meter per koe per dag
- Opstellen beweideplan voor 2013 (standweiden)
- Mest uitrijden met sleepslang bij verminderde draagkracht

tijk werkte het niet. „We hielden het twee weken vol, maar de grasgroei was te laag”, doelt hij op de te lage temperaturen. Hij ging terug naar het stalrantsoen en verving de graskuil door het voeren van ronde balen gras van de tweede snede. „Je kunt dan de kuil dicht laten zitten. Je hebt dan ook geen broei.”

GEROLD

De grondsoort is zand- en leemgrond. Er komen zandkoppen voor. Door nattere plekken ertussen zijn de percelen vertrapingsgevoelig, bijvoorbeeld als het 20 millimeter heeft geregend. „Het perceel hebben we opnieuw gerold. Het gras heeft zich vrij goed hersteld.” Door de wisselende groeiomstandigheden en de grasopname ging de Bedrijfs Standaard Koe (BSK) flink op en neer, zelfs van 42 naar 36. Het ureumgetal schommelde tussen 16 en 22.

Tot voor kort weidden de koeien de percelen schoon af, tijdens de drogere periode. Sinds vorige week laten de koeien meer gras staan. De pollen rond de mestflatten worden groter. „De smakelijkheid neemt af.” Wassenaar strooit in de zomer en in het najaar weidezout om de smakelijkheid van het gras te verhogen.

Op een te maaien perceel schiet een deel van het gras al in de aar, wat het gevolg is van bossen die bij het weiden zijn blijven staan. De melkveehouder probeert weiden en maaien zo lang mogelijk af te wisselen. Bloten doet hij niet in verband met versmering met mest. Wel sleept hij de mestflatten, als het regent.

De eerste weidesnede krijgt 240 kilo kalkammonsalpeter (KAS) en 25 kuub drijfmest. Daarna strooit Wassenaar 30 kilo zuivere stikstof uit KAS voor weidesnedes en bouwt dit af. Maaisnedes krijgen circa 95 kilo stikstof en daarnaast 25 kuub drijfmest per hectare, totdat de mestopslag leeg is. De melkveehouder legt geen groeitrapen aan door de bemesting te variëren en maait de percelen tegelijk om het gras in één keer te kunnen inkuilen.

ROTATIE

Vanwege de kosten probeert Wassenaar geleidelijk zijn grasland te vernieuwen door rotatie met de teelt van maïs. Dit geldt voor percelen met te veel straatgras en pleksgewijs kweek. Na de maïsoogst legt hij het perceel netjes rond en laat hij gras inzaaien met een weide- en maaimengsel. Een hoge roestresistentie is belangrijk, net als de stevigheid van het gras. Wassenaar heeft één perceel met klaver, maar vindt de teelt lastig. Na zes jaar is de klaver dan ook verdwenen.

De Leusdenaar overweegt volgend jaar standweiden toe te passen. Hij wil een blok van 6 à 7 hectare aanbieden aan de koeien en bijsturen met het nachtrantsoen. Zo hoopt hij beter om te kunnen gaan met weerextremen. „We willen meer rust en zekerheid krijgen.”

RENÉ LUIJMES

Niels Wassenaar met de grashoogtemeter: „Je krijgt beter inzicht in wat er staat.”

Foto: Jan Pit